

**POLSKA
i
ZSRR**

VIII

**СССР
и
ПОЛЬША**

EXPORT

IMPORT

1933

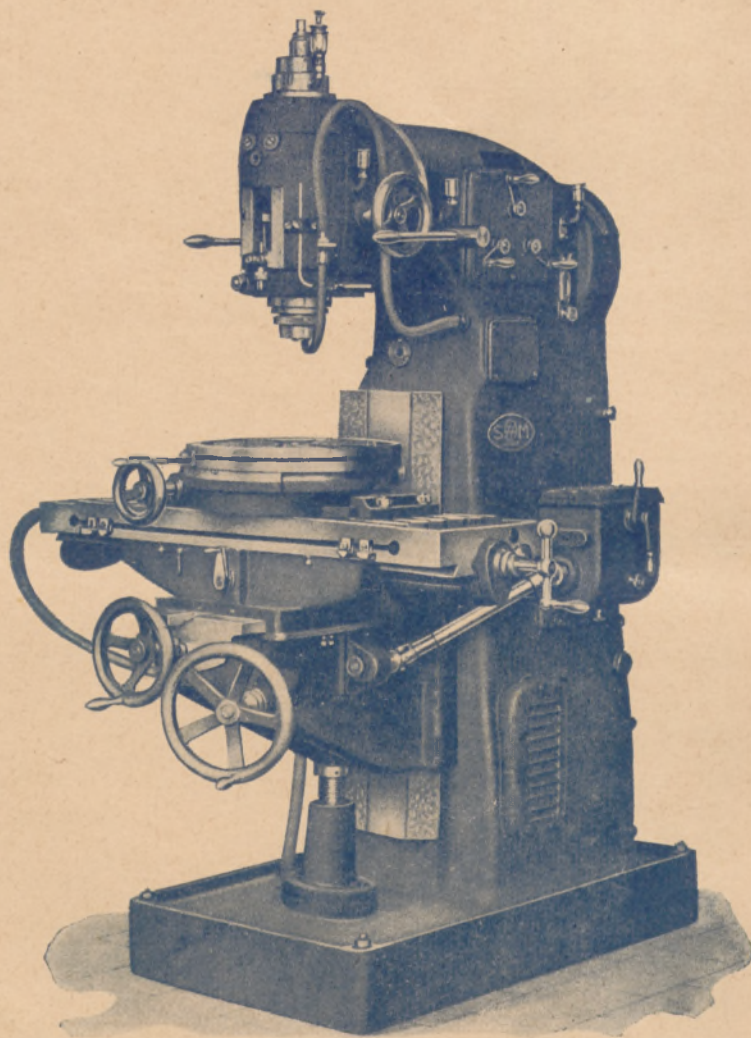
Cena 2 zł.

STOWARZYSZENIE MECHANIKÓW POLSKICH Z AMERYKI, S. A.

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 46.

ТОВАРИЩЕСТВО ПОЛЬСКИХ МЕХАНИКОВ ИЗ АМЕРИКИ АКЦ. О-ВО

ВАРШАВА, УЛ. МАРШАЛКОВСКАЯ 46

ВЕРТИКАЛЬНО-ФРЕЗЕРНЫЙ СТАНОК
тип 1 FPA с круглым столом

Заводы: ПРУШКОВ и ПОРЕМБА

ПРЕДЛАГАЮТ:

Станки для обработки металлов и дерева: токарные, продольные и поперечно-строгальные, долбежные, фрезерные, сверлильные, шлифовальные, лесопилки, строгальные станки, ленточные и циркулярные пилы.

Чугунно-литейная: машинные отливки, водопроводные и канализационные трубы, отливки для центрального отопления, отливки санитарные — эмалированные и неэмалированные, кухонная посуда и разные отливки торгового типа.

РАЗНЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ ДЛЯ ОБРАБОТКИ МЕТАЛЛОВ.

КРУПНЕЙШИЕ в ЕВРОПЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ХЛОПЧАБУМАЖНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

ОБЪЕДИНЕННЫЕ ТЕКСТИЛЬНЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

К. ШЕЙБЛЕРА и Л. ГРОМАНА

АКЦ. О-ВО в ЛОДЗИ

**ПРЕДПРИЯТИЯ ПРОИЗВОДЯТ ХЛОПЧАБУМАЖНЫЕ ТКАНИ
БЕЛЫЕ, ПЕСТРО - ТКАНЫЕ И ПЕЧАТАННЫЕ.**

Предприятия объединяют 5 прядилен с 220.000 веретенами, 3 ткацких мастерских с 6.000 станков, 2 отделочных цеха, отбелочные цеха, 2 красильни, печатные цеха, 2 чесальни, механические мастерские, граверные мастерские, электростанцию мощностью в 4.000 лошадиных сил, жел. дорожную ветку, собственный ж. д. состав, узкоколейку, собственную пожарную команду, дома для рабочих и служащих и школы.

При полной нагрузке на 2 смены Предприятия могут производить около 12.000.000 кгл. пряжи и около 90.000.000 метров различных тканей в год. В Предприятиях работало около 15.000 рабочих.

Произведенное в течении одного часа количество пряжи № 20 более чем достаточно для того, чтобы два раза опоясать земной шар по экватору.

Собственные склады: Лодзь, Варшава, Краков, Катовицы, Вильно, Львов, Люблин, Познань, Быдгощ и Брест и/Бугом.

ГИШЕ Акц. Общ. КАТОВИЦЕ

ЦИНК электролитический

ЦИНК обыкновенный (сырой)

ЦИНК рафинированный

СВИНЕЦ - Окиси свинца

GIESCHE Sp. Akc. KATOWICE

— PRZEMYSŁ —

Bawełniany i Półwełniany

Bracia Sz. i N. Pinczewscy

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA Nr. 61

• • •

Własna fabryka tkanin bawełnianych
i półwełnianych, oraz fabryka konfekcji
— w Zduńskiej Woli. —

i

Wyłączna Sprzedaż Skrawków Baweł-
nianych pochodzenia sowieckiego na
całym obszarze Rzeczypospol. Polskiej.

— BIURO SPRZEDAŻY: —

Łódź, Piotrkowska 61 — Telef.: 214-46, 208-91

Rok założenia 1889

Składy Towarowe „WARRANT”

SPÓŁKA AKCYJNA

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA Nr. 56

ODDZIAŁ W GDYNI

— SKŁADY —

WOLNOCŁOWE i TRANŻYTOWE

Magazynowanie, ekspedycja, clenie,
ubezpieczenie, inkaso — udzielanie
zaliczek pod zastaw towarów.

BOCZNICA WŁASNA ŁÓDŹ — FABRYCZNA

Jedyny w Polsce Dom Towarowy

„KONSUM”

przy Widzewskiej Manufakturze

zaopatrywany bezpośrednio towa-
rami macierzystej firmy „Widzewska
Manufaktura” Sp. Akc. w Łodzi

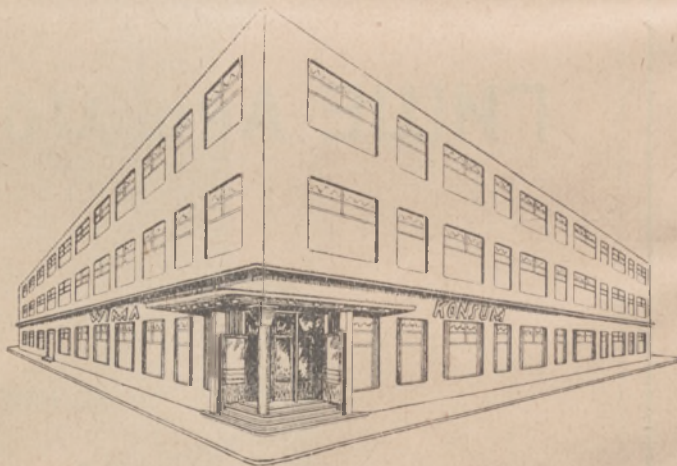
WYSYŁA PACZKI DO WSZYSTKICH

MIEJSCOWOŚCI Z. S. R. R.

po cenach ściśle fabrycznych na mocy
koncesji Przedstawicielstwa Handlo-
wego Z. S. R. R. —

GWARANTUJE SZYBKĄ DOSTAWĘ BEZ
ŻADNEJ DOPŁATY ZE STRONY ODBIORCÓW

Na żądanie wysyłamy bezpłatnie ka-
talogi i cenniki i przyjmujemy zlecenia
na wysyłkę paczek z całego obszaru
Rzeczypospolitej Polskiej, dostarczając
oryginalne pokwitowania odbiorców.

PACZKI: żywnościowe
odzieżowe
towarowe
mieszane

Adres: „Konsum”

WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURY S. A.

ŁÓDŹ, ROKICIŃSKA 54

Telefon 182-10

POLSKA i ZSRR СССР и ПОЛЬША

3528
III C

1933

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY STOSUNKOM HANDLOWYM OBU KRAJÓW
ЕЖЕМЕСЯЧНИК ПОСВЯЩЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИМ И ТОРГОВЫМ ОТНОШЕНИЯМ ОБЕИХ СТРАН

Nr.

2 — 3

Redakcja i Administracja:

Warszawa, Wspólna 56 — Tel. 9.93-92 — P. K. O. 26.865

Redaktorzy:

MIECZYŚLAW CZERWINSKI i SZYMON WODZINSKI

A. KNAGIS

Zast. Pełnomocnika Tow. Akc.

„Sowpoltorg” w Moskwie

Perspektywy działalności „Sowpoltorgu” w 1933 roku

Przewlekłe rokowania w sprawie dalszego istnienia T-wa Akc. „Sowpoltorg” w Moskwie zostały wreszcie pomyślnie zakończone i dnia 17 lutego r. b. akcjonariusze — strona sowiecka i strona polska — podpisali umowę o przedłużeniu układu na dalsze dwa lata, do 27 stycznia 1935 roku.

Wraz z prolongatą układu przyjęte zostały przez obie strony na rok 1933 plany — eksportowy (z ZSRR) i importowy (z Polski do ZSRR) — na towary, które mają być sprzedane lub zakupione przez „Sowpoltorg”. Należy zaznaczyć mimochodem, że towary, nieuwzględnione w planach „Sowpoltorgu” są, jak wiadomo, zarówno pod względem eksportowym jak i importu realizowane przez Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR w Polsce.

Tak więc „Sowpoltorgowi w Warszawie”, jako generalnemu przedstawicielstwu T-wa Akc. „Sowpoltorg” w Moskwie, przypadła teraz w udziale wielka praca nad praktycznym urzeczywistnieniem tych planów, które przyjęte zostały przez akcjonariuszów.

Jeśli globalna suma planu, normującego eksport z Polski do ZSRR za pośrednictwem „Sowpoltorgu”, pozostała na poziomie planu 1932 roku (4.000.000 rubli), to jednak w planie na rok bieżący przewidziane są szersze możliwości dla przemysłu polskiego, aniżeli w roku ubiegłym. Tak więc w roku bieżącym figurują w planie wyroby włókiennicze, skóra podeszwiana i inna, konfekcja i artykuły spożywcze. W planie z roku ubiegłego towarów tych nie było wcale. Dalej — zostały znacznie rozszerzone w planie pozycje sprzętu elektrotechnicznego i kolejowego.

Pozatem w planie tegorocznym znalazły się poraz pierwszy produkty gospodarstwa wiejskiego. W Polsce mają być zakupione: szmalec, mięso cielece. Będzie to oczywiście stanowić pewną korzyść dla rolnictwa polskiego.

Prócz tego figurują w planie pozycje: wyrobów walcownianych, stali gatunkowej, drutu, obrabiarek do metali i drzewa, oraz metali półszlachetnych. „Sowpoltorg” zdoła, oczywiście, zrealizować plany tylko w tym wypadku, o ile przemysłowcy oraz sfery rolnicze zaoferują dla wymienionej powyżej nomenklatury ceny konkurencyjne, jak również, o ile udzielone zostaną odpowiednie co do terminu kredyty.

Bardzo ważne jest pozatem terminowe wykonywanie zamówień.

Na zupełnie realne i pilne zapotrzebowania nadsyłały firmy oferty z wielkim opóźnieniem, przyczem nie wymieniano od razu w tych ofertach cen konkurencyjnych i ostatecznych, lecz raczej próbowano, jak się to mówi, „zacenić”, lub też — w innych wypadkach — nie liczone się po prostu z konkurencją innych krajów, oferujących ceny niższe; to samo da się powiedzieć o terminach kredytu.

Dlatego też, mimo całej chęci udzielenia zamówień przemysłowi polskiemu, trzeba było częstokroć wyrzekać się tego z powodu niekorzystnych dla transakcyj warunków handlowych. Sowieckie instytucje importowe miały bowiem najzupełniejszą rację, nie zgadzając się na przydzielanie zamówień na warunkach gorszych, niż w innych krajach.

Należy się spodziewać, że do chwili obecnej większość przemysłowców, którzy mieli do czynienia z „Sowpoltorgiem” z racji tego rodzaju rokowań, zrozumieli już znaczenie powyższego. Przypuszczam więc, że w roku bieżącym przemysłowcy proponować będą warunki zupełnie konkretne i wytrzymujące konkurencję, a przez to samo „Sowpoltorg” zdoła spełnić włożone nań zadanie zrealizowania eksportu z Polski do ZSRR na sumę 4 milionów rubli.

Równolegle z pracą w dziedzinie eksportu z Polski do ZSRR, „Sowpoltorg”, jak to już zaznaczyliśmy na wstępie, winien wykonać plan importowy z ZSRR do Polski, zamykający się na rok 1933 cyfrą 2.200.000 rb. w cenach franco granica sowiecko-polska. Suma ta obejmuje m. in. także i ryby, które na zasadzie zawartego porozumienia będą w roku bieżącym sprzedawane, nie jak dotychczas przez Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR w Polsce, lecz przez „Sowpoltorg”.

W porównaniu z 1932 rokiem plan „Sowpoltorgu” w dziedzinie importu do Polski zmniejszony został o pół miliona rubli. Trzeba było wyłączyć szereg towarów, ponieważ import ich, wobec wysokich cel przywozowych, nie kalkulował się. Naprzykład obuwie gumowe zostało zupełnie skreślone z planu wobec całkowitej nierentowności sprzedaży tego towaru na rynku polskim: same tylko cło wynosi na jedną parę obuwia średnio około 45 centów amerykańskich. Sowiecka centrala, dostarczająca obuwia gumowego, zmuszona została skutkiem tego zaniechać dalszego eksportu tego towaru do Polski.

Wspomniany powyżej plan (2.200.000 rb.), objął towary, których przywóz przy obowiązującej taryfie celnej wytrzymuje w mniejszym lub większym stopniu kalkulację, oraz te towary, do których zastosowane będą ulgi celne (konwencyjne) i zniżki taryfy kolejowej. Do tych ostatnich należą przede wszystkim różne artykuły skórzane (zamsz, gemzy, chevrety, skórki na rękawiczki, skóry juchtowe barwione i niebarwione), jabłka orzechy, nici, opony i dętki samochodowe i cały szereg medykamentów (salol, aspiryna, santonin, atropina i in.) oraz magnezyt, kaolin, skóry surowe i szmaty.

Wobec wyrażonej w czasie rokowań przez stronę polską zgody na to, by część towarów korzystała z konwencyjnych ulg celnych, część zaś — ze zniżek taryfy kolejowych (przesunięcie z niższej klasy do wyższej), co znalazło swój wyraz w podpisanym układzie, należy sądzić, że „Sowpoltorg” wykona przy energicznych staraniach również i plan eksportu z Z. S. R. R., obejmujący: nici, szmaty, wyroby skórzane, skóry surowe, medykamenty, zioła lecznicze, chemikalia, kaolin, magnezyt, grzyby, jabłka, jelita, ryby i szereg innych towarów.

Wykonywanie tego planu przez „Sowpoltorg” jest wszelako związane z jedną bardzo istotną trudnością, a mianowicie: wobec panującej depresji ekonomicznej i w szczególności wobec kryzysu finansowego, sprzedaż towarów na kredyt zarówno na rachunek otwarty, jak i za weksle, stanowi niebezpieczne ryzyko i dlatego kredyt może być udzielany tylko w wyjątkowych wypadkach, firmom najzupełniej solidnym pod względem honorowania swych zobowiązań. „Sowpoltorg” nie może w żadnym razie ponosić strat przy sprzedaży towarów, ponieważ sam był zawsze jaknajsumienniejszym płatnikiem w stosunku do przemysłowców, punktualnie spłacając własne akcepty. W ciągu całego siedmioletniego okresu działalności „Sowpoltorgu” wszystkie jego akcepty i weksle wykupywane były zawsze w terminie płatności. „Sowpoltorg” wysoko sobie ceni tę swoją obowiązkowość. Dlatego też uważam za absolutną konieczność, by również i „Sowpoltorgowi” spłacane były z całą akuratnością wszystkie należności od firm kupujących.

Kończąc na tem pobieżny przegląd planów „Sowpoltorgu”, uważam za niezbędne stwierdzić, że eksport z Polski do Z. S. R. R. mógłby zostać zwiększony, gdyby stworzone zostały pomyślniejsze warunki dla sprzedaży towarów sowieckich na rynku polskim.

Лодзинская Текстильная Промышленность и С. С. С. Р.

Лодзинская текстильная промышленность более чем 100-летней связью своей с русским рынком приспособила естественно свою продукцию к потребностям и вкусу потребителя.

Лучшим доказательством этого приспособления были большие количества экспортированных в Россию лодзинских изделий. Обмен текстильными товарами не ограничивался одним лишь экспортом лодзинских готовых изделий, но также выявлялся и в другом направлении: из России ввозились большие количества сырья для лодзинской текстильной промышленности.

Многолетнее соседство оставляет всюду, особенно в области хозяйственных отношений, известные связи, которые в любой момент могут снова послужить для усиления обмена. Несмотря на то, что в послевоенное время лодзинская текстильная промышленность стоит на более высоком техническом уровне и производит более высокие сорта товаров она и в настоящее время вполне приспособлена, чтобы удовлетворить львиную долю рыночного спроса восточного соседа Польши. Обладая знанием этого рынка, его потребностей и вкуса, лодзинская текстильная промышленность является также и географически самой близкой к С. С. С. Р. заграничной промышленностью.

Поэтому, переживаемое нами время, когда во всем мире экономические вопросы и торговые отношения между государствами играют доминирующую роль, — это наиболее удобный момент для того, чтобы обе страны использовали полностью перечисленные естественные преимущества.

STANISŁAW PAWŁOWSKI

Łódź

Przemysł włókienniczy Łódzki a Z. S. R. R.

Przemysł włókienniczy łódzki, ze względu na przeszło 100-letni związek z Rosją, siłą tego faktu przystosowywał swoją produkcję do zapotrzebowania i smaku konsumenta tamtejszego. Przystosowanie się do potrzeb rynku najlepszy wyraz znalazło w eksportowanych do dawnej Rosji ilościach wyrobów łódzkich. Wzajemna wymiana tekstylii nie ograniczała się tylko do eksportu gotowych wyrobów łódzkich, ale również i z drugiej strony była dość ożywioną, gdyż wielkie ilości surowców dla przemysłu włókienniczego były sprowadzane z Rosji. W każdej dziedzinie, zwłaszcza w dziedzinie stosunków gospodarczych, długoletnie współżycie pozostawia zawsze pewne wiązania, które każdej chwili mogą znowu posłużyć do wzmożenia wymiany. Gatunkowo i technicznie przemysł włókienniczy łódzki po wojnie stoi na znacznie wyższym poziomie, jednakże i dzisiaj jest on zupełnie przystosowany do tego, aby w lwiej części zaspakajać zapotrzebowanie rynku naszego sąsiada wschodniego, gdyż poza znajomością tego rynku, jego potrzeb i smaku, przemysł włókienniczy łódzki jest najbliżej geograficznie leżącym przemysłem zagranicznym w stosunku do Z. S. R. R. Dlatego też obecnie w dobie, kiedy zagadnienia gospodarcze i stosunki wymienne między państwami odgrywają dominującą rolę w skali wszechświatowej, byłby najwyższy czas, by obie strony te naturalne walory w odpowiedni sposób wyzyskały.

О возможностях экспорта продуктов животноводства из Польши в С. С. С. Р.

Переговоры, которые ведутся в настоящее время по вопросу об усилении товарообмена между СССР и Польшей, дают возможность надеяться, что в них будет также принят во внимание вопрос об экспорте продуктов животноводства из Польши в СССР.

До сих пор этот экспорт все еще оставался в стадии опыта. В 1930 г. из Польши в СССР было вывезено в качестве первой пробной поставки около 2000 свиней для разведения. В 1931 году наша поставка увеличилась и составила 7.270 голов. Кроме того в прошлом году велись переговоры о поставке битых свиней; однако эта сделка не состоялась вследствие затруднений финансового характера.

В настоящее время вопрос этот стоит иначе. С одной стороны на территории С. С. С. Р. появился спрос на мясопродукты и с другой стороны Польша, как соседняя страна, располагающая крупными запасами продуктов животноводства, могла бы, естественно, поставлять свой товар на советский рынок.

Начиная с 1924 г. Польша принимает весьма активное участие в поставке свиней, телят, овец и рогатого скота на европейские рынки сбыта. Скот, свиньи и овцы, экспортируемые из Польши в страны, где имеется недостаток мяса, пользуются всюду большим спросом ввиду хорошего качества товара, а польские экспортеры сумели завоевать себе доверие на всех рынках сбыта. Ветеринарное дело в Польше, организованное по современному методу, действует весьма энергично и благодаря этому в санитарном отношении животноводство находится на более высоком уровне, чем в других европейских странах. Польские продукты животноводства в предыдущие годы являлись экспонатами на выставках племенного и откормленного скота и выдержали конкуренцию со странами, в которых животноводство стоит на очень высоком уровне. Для примера можно привести животноводческую выставку в Милане, в 1931 году, где скот из Польши получил целый ряд самых высоких призов и знаков отличия.

Статистика живого скота, проведенная в 1932 г., показывает, что в Польше имеется следующее поголовье:

рогатого скота (вместе с телятами)	— 9.458.000
свиней	— 5.850.000
овец	— 2.485.000

Вышеуказанные запасы превышают внутреннее потребление, а излишки животноводческой продукции подлежат экспорту.

Учитывая это, Польша, при предъявлении спроса со стороны С. С. С. Р., могла бы также принимать участие в поставках требуемого товара, причем следует отменить, что со соседство обеих стран, сходство климатических условий и условий животноводства, должны были бы облегчить эти сделки. При существующем положении Польша могла бы поставлять:

- 1) **Породистый племенный рогатый скот** низинной черно-белой породы, горный скот симменталер, или же польский красной породы.
- 2) **Убойный откормленный скот** (рогатый). Располагая крупными количествами картофеля, свекловичного жома и отбросов на винокуренных заводах, польское сельское хозяйство может поставлять крупные количества высокоценного откормленного скота.

3) Поставка убойного скота может происходить также в виде поставки **мяса**. Доброкачественность поставки гарантируют хорошо оборудованные скотобойни, холодильники и соответствующее количество вагонов-ледников.

4) **Свиньи для разведения или убойные.** Следует отметить, что имеется возможность поставки свиней как мясного типа, так и тяжелого веса. Что касается свиней для разведения, то свиньи из Польши являются наиболее подходящими для приспособления к климатическим и скотоводческим условиям в СССР.

5) **Овцы для разведения и для убой.** Здесь принимается в расчет две породы, а именно: мерино-прекосы из Познанского и Поморского воеводств, как порода более подходящая для продукции мяса и горные породы овец из районов Подкарпатия.

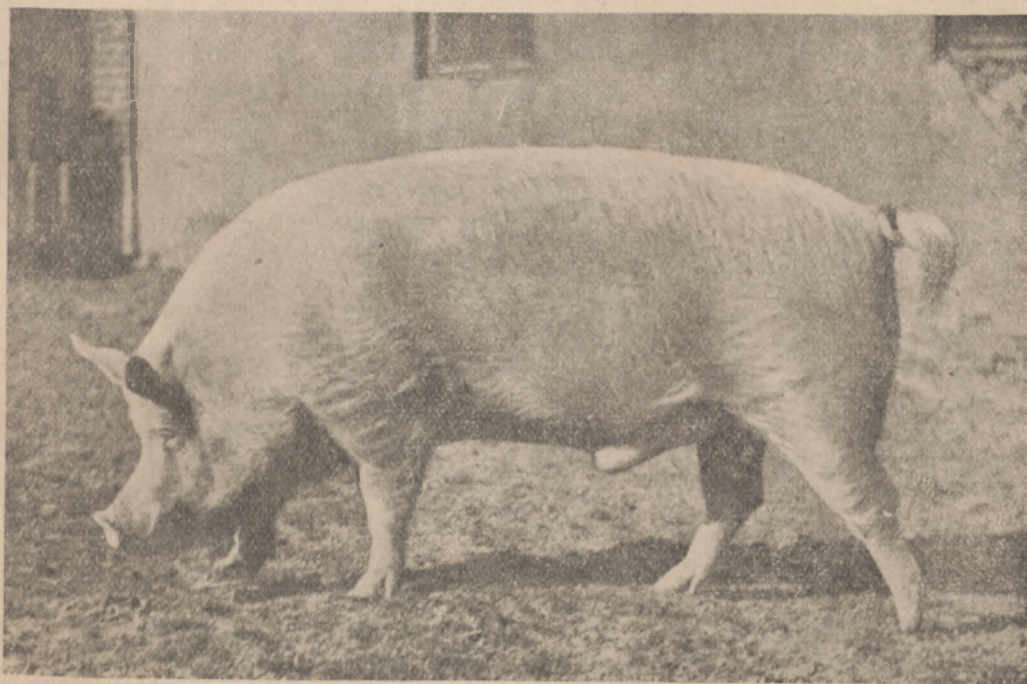
Обсуждая возможности экспорта продуктов животноводства в СССР, нельзя обойти молчанием обстоятельств, затрудняющих экспорт.

Я имею здесь прежде всего в виду **вопрос платежа**.

При существующих условиях расчет за импортированный в С. С. С. Р. товар производится советскими векселями, срок платежа которых составляет по меньшей мере один год. Поскольку этот способ расчета является приемлимым и может найти применение при сделках промышленными товарами, производимых зачастую про запас и продающихся по заведенному в торговле обычаю в кредит, — постольку при торговле продуктами животноводства, производящейся исключительно за наличные, такой способ расчета является серьезным препятствием. В теперешний период сельскохозяйственного кризиса сельскохозяйственный производитель не имеет возможности продавать товар в кредит. Что касается экспортных предприятий, занимающихся покупкой и продажей товаров, то они имеют в точности ограниченные возможности предоставлять долгосрочный кредит, ибо весь их торговый аппарат построен, при нормальном обороте, только на принципе продажи за наличные.

Поэтому при сделках в области живого скота или же мясопродуктов следовало бы принимать во внимание это обстоятельство и применять, прежде всего, более короткие сроки платежа.

Можно надеяться, что складывающиеся в настоящее время благоприятным образом условия польско-советской торговли сумеют благотворным образом повлиять на разрешение этой проблемы.

Племенной боров польского свиноводства.

Produkcja i eksport tytoniu w Z. S. R. R.

Na rozwój produkcji tytoniowej w Z. S. R. R. wywierają pomyślny wpływ czynniki następujące:

1. Wyjątkowo sprzyjający klimat.
2. Najodpowiedniejsza gleba.
3. Wysokie kwalifikacje fachowe producentów tytoniu.
4. Najczynniejsza opieka ze strony organizacji państwowych i t. d.

Do uprawy tytoniu używa się w Z. S. R. R. wyłącznie nasion doborowych, dostarczanych przez specjalne plantacje wzorowe Instytutu Tytonioznawczego. Uprawiane są najodpowiedniejsze pod względem agronomicznym gatunki tytoniu, przystosowane do miejscowego klimatu i gleby. Dzieli się one na 4 grupy:

1. **Tytonie wschodnie.**
2. **Bakuny jasne i ciemne.**
3. **Amerykany cygarowe.**
4. **Machorka.**

Tytonie wschodnie uprawiane są na południu Z.S.R.R. m. in. w Krymskiej Socj. Republice Rad. Do grupy tej należą gatunki następujące:

- a) Trapezond tyk - kułak i Arkadja tyk - kułak Kubański.
- b) Trapezond i Samsun Suchumski.
- c) Trapezond Platana nadbrzeżny Soczyński.
- d) Dubec i Amerykan Krymskie.

Uprawa tytoniu wykazuje również w ostatnich czasach intensywny rozwój w Azji Centralnej oraz w krajach Zakaukaskich i na Ukrainie.

Tytonie Trapezond Arkadja Tyk - kułak Kubański.

Plantacje północno - kaukaskie — bez wybrzeża Czarnomorskiego — produkują rocznie około 17.000 tonn wyborowego tytoniu. Tytonie, pochodzące z tych plantacji, odznaczają się przede wszystkim właściwem sobie zabarwieniem liści, lekkością i mają bardzo przyjemny smak w paleniu nawet bez domieszki innych gatunków. Naogół jednakże tytonie te służą jako główny materiał do fabrykacji wyrobów tytoniowych obok innych, jeszcze szlachetniejszych i aromatyczniejszych gatunków.

Tytonie tej grupy, jak zresztą i innych grup, sortowane są według 4 gatunków: I, II, III i IV.

Tytonie Trapezond Platana Soczyńskie pochodzą również z Północnego Kaukazu, z wybrzeża Morza Czarnego. Ta grupa tytoni, do uprawy których używa się doborowych nasion gatunku Trapezond Platana, różni się znacznie od tytoni Kubańskich zarówno pod względem smaku, jak i większego rozmiaru liści. Są one bardziej włókniste, mają wyjątkowo ładny wygląd i jako tytonie mocne, uzupełniają pod tym względem gatunki słabsze, z którymi są mieszane.

Trapezondy Soczyńskie uważane są powszechnie za najlepsze z całej grupy tytoni wschodnich. Były one przed wojną wywożone w wielkich ilościach do Egiptu, gdzie, jak wiadomo, używane są najwyższe i najmocniejsze gatunki, w ostatnich zaś latach są one w znacznej ilości konsumowane również i w Polsce.

Arkadja
Tyk-Kułak

Tytonie Suchumskie, Trapezond i Samsun.

Ta grupa tytoni uprawiana jest w Abchaskiej S. R. R. Podstawowym jednak gatunkiem jest Samsun, który odznacza się swym przyjemnym silnym aromatem i posiada liście niewielkie o ciemnym zabarwieniu. Dzięki swej znakomitej jakości, gatunek ten zdobył sobie wybitne miejsce na światowym rynku tytoniowym. Trapezond Suchumski nie różni się niemal niczem pod względem cech zasadniczych od Trapezundu Soczyńskiego, chyba tem tylko, że liście jego są nieco mniejsze. Roczna produkcja tych tytoni w Abchaskiej S. R. R. dochodzi do 12.000 tonn.

Tytonie Krymskie.

Ta grupa tytoni uprawiana jest w Krymskiej S. R. R. Roczny zbiór plantacji krymskich wyraża się cyfrą 4.000 tonn wyborowych tytoni. Tytonie krymskie dzielą się na dwa gatunki: Dubec i Amerykan.

Dubec — aromatyczny tytoń o delikatnym smaku — niczem się nie różni pod względem dobroci, aromatu oraz zabarwienia liści od słynnych tytoni greckich tego samego gatunku, zaś w latach pomyślnej wegetacji nawet je przewyższa. Niewielka procentowo domieszka Dubec nadaje papierosom specjalny, przyjemny smak i zapach. Amerykanin daje również tytoń bardzo dobrej jakości, o złotawym odcieniu.

B a k u n y.

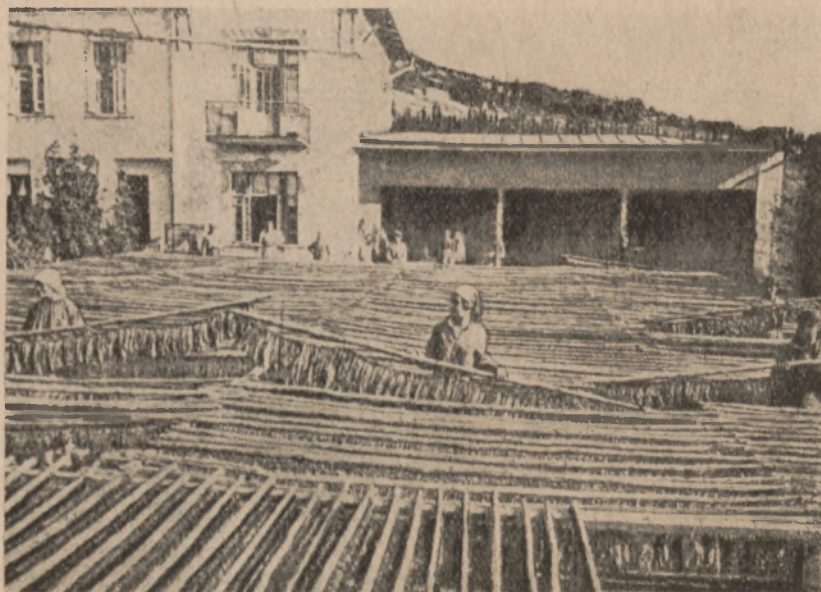
Gatunek ten, uprawiany w Ukraińskiej Socj. Republice Rad, posiada liście dużych rozmiarów zawiera znaczną ilość nikotyny i używany jest przeważnie do produkcji tanich wyrobów tytoniowych.

Tytonie cygarowe. — Amerykany.

Uprawia się je na Ukrainie i w Kraju Wołgi Środkowej. Liście ich są wielkie, o ciemnym zabarwieniu. Cygara, wyrabiane z tego gatunku tytoniu, odznaczają się doskonałym smakiem. Cała niemal produkcja Amerykanów idzie na eksport. Do wyrobu cygar używane są również tytonie uprawiane na Ukrainie, tak zwane Czernihowskie Dziewickie, o przyjemnym aromacie i nieco odmiennym zabarwieniu. Znaczne ilości tych tytoni przywożono przed wojną do P o l s k i oraz wysyłano na eksport do Francji i innych krajów.

Samsun.

Suszenie tytoniu.

Machorka

Ten gatunek tytoniu uprawiany jest również na Ukrainie oraz w Centralnej Czarnoziemnej Prowincji R. S. F. R. R. Jest to gatunek bardzo tani, krajany jest wraz z łodygą. Roczny zbiór machorki dochodzi do 100.000 tonn, zajmując pod tym względem pierwsze miejsce w produkcji tytoniowej Z. S. R. R. Machorka jest przedmiotem wyłącznie wewnętrznej konsumpcji.

Standaryzacja tytoniu

Należy podkreślić, że pod względem standaryzacji osiągnięto w ostatnich latach w przemyśle tytoniowym Z. S. R. R. nadzwyczajne postępy. Tytoń przeznaczony na eksport, sortowany jest tak starannie, że każda belka tytoniu jest najzupełniej jednolita pod względem gatunku, przy ścisłym doborze koloru liści. Dla producentów wyrobów tytoniowych, którzy zaopatrują się w sowiecki tytoń surowy, standaryzacja taka ma kolosalne znaczenie.

Tytonie kubańskie i Samsuny Suchumskie wysyłane są w belach, zawierających przeciętnie 20 — 22 kg. Bele tytoni krymskich, Amerykanów i Trapezondów zawierają po 30 — 35 kg., Bakunów — po 90 kg.

Wytwórczość nikotyny

Poczynając od 1929 r. zorganizowane została również obok produkcji tytoniu wytwórczość i eksport nikotyny. Zbudowane zostały w tym celu specjalne fabryki o najbardziej nowoczesnym urządzeniu technicznym. Wytwarzane są następujące gatunki nikotyny:

1. Nikotyna podstawowa 95% — 98%, przezroczysto - żółtego koloru.
2. Nikotyna podstawowa 50%.
3. Nikotyna - sulfat, 40%, koloru jasno - brązowego.

Nikotynę załadowuje się w żelazne beczki po 300 — 400 kg. lub mniejsze.

Nikotyna eksportowana jest w wielkiej ilości do Ameryki i in. krajów, jako bardzo skuteczny i tani środek do tępienia szkodników w rolnictwie — w sadach i ogrodach warzywnych, oraz robactwa u zwierząt, nie mówiąc już o zastosowaniu nikotyny w medycynie. Żałować należy, że w wielu krajach nie stosuje się jeszcze w rolnictwie nikotyny, i że do tych krajów wypada zaliczyć i P o l s k ę.

(Dokończenie nastąpi).

ЭКСПОРТ ПОЛЬСКОГО САХАРА В С С С Р.

В поисках новых возможностей развития польско-советских торговых отношений, в области экспорта польского сахара на советский рынок мы обратились к г. Директору Я. Ивасевичу, который дал нам следующие информации:

— Имеется ли возможность экспорта польского сахара в Советский Союз?

— Польша производит значительно большее количество сахара, нежели то, которое может быть поглощено внутренним рынком, вследствие чего она вынуждена экспортировать весь излишек этого продукта на внешние рынки. До сих пор экспорт польского сахара направляется преимущественно в Англию, Голландию и Прибалтийские государства, для которых, благодаря их географическому положению, покупка упомянутого продукта в нашей стране является наиболее выгодной. Я полагаю, что непосредственное соседство Польши и Советского Союза в высшей степени способствует развитию торговли между этими государствами и еслибы заинтересованные советские организации не выдвигали своеобразных условий покупки товаров, то польский сахар давно уже мог бы удовлетворять потребности советского рынка.

— Нельзя-ли узнать, г. Директор, как именно, по вашему мнению, советские условия затрудняют или же препятствуют заключению торговых сделок в упомянутой области?

— Вопреки общепринятым на международных торговых рынках принципам, С. С. С. Р. хотел до сих пор покупать сахар в Польше в кредит, на что не могла согласиться польская сахарная промышленность. В последнее время Москва изъявила готовность купить крупную партию (50.000 тонн) польского сахара на условиях компенсации, предлагая взамен за это поставку риса и табаков. Это предложение тоже не встречает согласия со стороны польской сахарной промышленности, которая, не будучи им специально заинтересована, не может заключать сложных сделок, связанных с финансовым риском.

— Последние ваши слова, г. Директор, вызывают вопрос, в чем вы усматриваете при этой поставке признаки торгового или финансового риска?

— Сахар принадлежит к числу тех своеобразных продуктов сезонного производства, которые требуют исключительно крупных денежных авансов. Финансирование осенней сахарной кампании начинается уже с весны, когда при контрактации сахарной свеклы приходится давать плантаторам авансом крупные суммы. Дальнейшие денежные суммы, авансируемые в летние месяцы сахарными заводами, объясняются необходимостью уплаты плантаторам второго взноса, произведения ремонта, покупки угля и других технических продуктов, равно как и мешков, нужных для предстоящей кампании. В осенние месяцы, во время производственной кампании, необходимость денежных средств для сахарных заводов сильно увеличивается и достигает наибольшего напряжения. Сам продукт, т. е. сахар, производство которого, как мы видим, должно финансироваться уже с весны, не может быть продан сразу, а реализуется лишь постепенно, в течение целого года, вплоть до следующей осени. Производя таким образом денежные расходы за год вперед, сахарная промышленность не имеет финансовой возможности заключать экспортные сделки на условиях кредита, а может лишь производить их только за наличные, на общих принципах, применяемых на международных сахарных биржах. При эвентуальном обмене сахара на компенсационные товары возникает необходимость реализации последних, что не всегда удается провести быстро и без коммерческого риска. Мы видим из этого, что для сахарной промышленности эвентуальный экспорт сахара на условиях кредита или компенсации был бы весьма затруднительным, если не совершенно невозможным.

— А не могут ли польские сахарные заводы привлечь во внимание этот момент коммерческого риска при определении цены поставляемого сахара?

— В теории все возможно, но в практике это не всегда осуществимо. Благодаря конкуренции производства тростникового сахара, цены экспортного сахара находятся в течение последних нескольких лет на таком низком уровне, что еле возмещают ничтожную лишь часть издержек производства. Поэтому каждая, даже производимая за наличные, экспортная сделка, приносит экспортирующим сахарным заводам чувствительные убытки, которых нельзя еще более углублять специальными условиями, заключающими в себе моменты какого-либо коммерческого или финансового риска для продавца. О том, что производство сахара из свеклы не принадлежит к легкой промышленности, свидетельствует хотя-бы состояние сахарного производства в Советском Союзе. Громадные территории прекраснейшей земли, подходящей для разведения сахарной свеклы, благоприятный климат Украины и центральной России представляют собой, теоретически, грандиозные возможности развития в Союзных Республиках этой промышленности. Однако практика выдвигает серьезные препятствия в осуществлении такого рода планов в более широких размерах.

— Значит вы, г. Директор, не видите пока возможности экспорта польского сахара в С. С. С. Р.?

— Пока-что этого нельзя делать иначе, как за наличные. Быть может, что в будущем положение изменится; в настоящее время однако, несмотря на самое искреннее желание заключить более тесную связь между польскими промышленными кругами и советской стороной, сахарная промышленность не может ничего сделать в этом отношении. Примеры предоставления другими отраслями польской экспортной промышленности долгосрочных кредитов, которые облегчают товарообмен с Советским Союзом, не могут, как уже было указано, найти применения в сахарной промышленности.

Spółeczeństwo polskie miało już możność poznać niektóre filmy sowieckie. W ciągu ostatnich 5-ciu lat kinoteatry polskie wyświetlały następujące obrazy, odznaczające się bogactwem treści i wysoką wartością artystyczną: „Dekabryści“, „Car i Poeta“, „Potomek Czyngis - Chana“ („Burza nad Azją“), „Żółty paszport“ oraz „Błękitny ekspres“.

W końcu ubiegłego 1932 r. warszawski kinomatograf „Atlantic“ wyświetlał obraz produkcji sowieckiej, który zyskał sobie wszechświatową sławę i był demonstrowany we wszystkich krajach Europy, Ameryki i Azji, a mianowicie „Putiowka w żyżń“ (w Polsce znany pod tytułem „Bezdomni“). Obraz ten, niestety, z przyczyn natury miejscowej wyświetlany jest w Polsce z niektórymi skrótami, co niewątpliwie odbija się w sposób ujemny na jego wartości artystycznej. Jednak mimo tych skrótów, wspomniany film produkcji sowieckiej zarówno pod względem treści, jak i poziomu artystycznego i technicznego, stoi na najwyższym poziomie.

Dzięki swej bogatej i głębokiej treści, masowym scenom i wysokości poziomu artystycznego, zdobyły sobie wielką popularność na ekranach światowych następujące filmy sowieckie: 1) „Kain i Artem“ — według znanej powieści M. Gorkija z życia Rosji carskiej; 2) „Sława Świata“, obraz, który maluje życie na dalekich wyspach Pacyfiku, odznaczający się wspaniałością scen masowych oraz widoków natury; 3) „Martwy dom“ — według znanej powieści (pod tym samym tytułem) Dostojewskiego; 4) piękny film kulturalno-oświatowy „Walka o życie“; 5) „Zwycięzcy Nocy“, film nakręcony w strefie podbiegunowej, niezrównany pod względem wspaniałości widoków natury oraz bohaterkiej walki człowieka z żywiołem. „Zwycięzcy Nocy“ odtwarzają przed widzem znaną ekspedycję łamacza lodów „Małygin“, która miała na celu

Najnowsza
produkcja
filmowa
Z. S. R. R.

Fragment z filmu „Horyzont“.

uratowanie Nobilego i jego towarzyszy. Nadto wymienić należy: 6) „Horizont”, film z życia żyda - emigranta w St. Zjedn. (w roli głównej — wybitny artysta Teatru Moskiewskiego Batałow, znany publiczności polskiej z roli „wychowawcy” w filmie „Bezdomni”); 7) „Eugenjusz Onegin” osnuty na tle przepięknego poematu Puszkina, dźwiękowiec z ilustracją muzyczną znanego kompozytora sowieckiego, Szostakiewicza; 8) „Stieńka Razin”, film o powstaniu chłopów nadwołżańskich, przedstawiający barbarzyńskie stosunki caratu i odtwarzający byt kozactwa z jego obyczajami, pieśniami, tańcami; 9) „Odnà” (czyli „Wieś na Ałtaju”), precudna symfonia śniegu, walka nauczycielki w dalekiej wsi ałtajskiej z przesadami i zabobonami górali tamtejszych.

Należy przypuszczać, iż w najbliższym czasie wszystkie te niezwykle artystyczne obrazy zjawia się i na polskich ekranach, wywołując wielkie zainteresowanie publiczności, tembardziej, iż w czasach ostatnich publiczności polskiej mocno sprzykrzyły się już filmy bezwartościowe i beztreściwe.

Publiczność polska oceniła należycie wysokie walory artystyczne filmów sowieckich i niezmiernie się nimi interesuje.

W roku 1932-m sztuka kinematograficzna w Z. S. R. R. osiągnęła nowe sukcesy. Przemysł kinematograficzny Z. S. R. R. uczcił XV rocznicę istnienia Z. S. R. R. nakręceniem obrazu, godnego tej uroczystości i zatytułowanego „Wstrecznyj” („Kontr - plan”). Treścią tego wspaniałego filmu jest kipiące życie jednej z największych w Związku Radzieckim fabryk turbin, walka o turbinę - olbrzymia, o sile 50 tysięcy HP., nowa technika i stare nawyki, patos pracy i liryka miłości, — słowem najwyższa rzeczywistość dnia dzisiejszego w Z. S. R. R.

Znani zaszczytnie ze swych dokonanych ostatnio prac reżyserowie F. Ermler („Ruiny Imperji”) i S. Jutkiewicz stworzyli wspólne dzieło, niezrównane pod względem wartości artystycznej, przewyższające wszystkie dotychczasowe zdobycze sowieckiej kinematografii dźwiękowej. Malowniczość sytuacji, barwność i wyrazistość epizodów,

Fragment z filmu „Wstrecnyj”.

pozostawiają niezatarte wrażenie na widzach. Dopomagali im w dokonaniu tego dzieła przez świetne wykonanie swych ról znani artyści filmowi W. Gardina, Blumental - Tamarina oraz młodzi, lecz doskonale się zapowiadający artyści: Tepin, Gureckaja, Abrikosow i inni.

Wysoce utalentowani reżyserowie i świetni aktorzy uzupełniają się w tym obrazie oryginalną, specjalnie skomponowaną muzyką znanego sowieckiego kompozytora, J. Szostakiewicza. Reżyserowie F. Ermler i S. Jutkiewicz, mając termin określony i ściśle ustalony, robili zdjęcia równocześnie.

Czy wspólna i przeprowadzana równorzędnie praca twórcza nad jednym filmem dwu wielkich kino - mistrzów daje pożądany rezultat? Odpowiedzią na to pytanie jest właśnie obraz „Wstrecznyj” i każdy, kto film ten zobaczy, przekona się, iż treść wzmianki niniejszej nie była przesadą ani przejawieniem.

Z całą pewnością twierdzić można, iż społeczeństwo polskie darzyć będzie film ten specjalnem zainteresowaniem i pragnąć należy tylko, aby zjawił się on jaknajprędzej na ekranach kinoteatrów polskich.

ПРОИЗВОДСТВО

ЦИНКА

В ПОЛЬШЕ

В мировом производстве цинка Польша занимает третье место после Соединенных Штатов и Бельгии. Польское производство цинка составляло за отдельные годы от 13% до 15% мирового производства. Этот сравнительно большой процент производства Польши объясняется тем обстоятельством, что Польша имеет богатые копи цинковых руд, а также соответственно развитую отрасль этой промышленности. Польша производит не только сырой цинк, но и рафинированный и электролитический.

За последние 3 года мировое производство цинка составляло в тоннах:

1930 г.	1931 г.	1932 г.
1.410.915	1.014.038	780.108

в том количестве производство Польши составляло

1930 г.	1931 г.	1932 г.
174.400	138.611	84.900

Производство цинка в С. С. С. Р. в это время составляло в тоннах:

1930 г.	1931 г.	1932 г.
4.650	4.600	27.640

из чего видно, что советская цинковая промышленность развивается и вероятно в продолжение нескольких лет С. С. С. Р. будет в состоянии производить количество цинка достаточное для потребностей внутреннего рынка.

Однако до этого момента индустриализация хозяйственной жизни С. С. С. Р. будет безусловно требовать ввоза значительного количества цинка из-за границы.

Экспорт польского цинка составлял за последние 3 года в тоннах:

	1930 г.	1931 г.	1932 г.
	138.857	108.217	66.647
в том числе для Советов	12.765	6.006	8.312

Из приведенных данных видно, что экспорт польского цинка в С.С.С.Р. в 1932 г., по отношению к общей сумме экспорта этого года, составляет около 12%, значит по отношению к 1930 и 1931 г. процентно экспорт в С. С. С. Р. увеличился. Из этого можно сделать вывод, что С. С. С. Р. учитывает те обстоятельства, по которым закупка цинка в Польше является выгодной, а именно благодаря географическому положению, т. е. близости центров польской цинковой промышленности к советской границе, вследствие чего транспортные расходы обходятся сравнительно дешевле, нежели при закупках в других странах.

Указанные обстоятельства позволяют предполагать, что для С. С. С. Р. и далее закупка необходимого количества цинка в Польше будет представляться весьма рентабельной.

ПРОГРАММА И ТЕХНИКА ПОЛЬСКОГО СТАНКОСТРОЕНИЯ

Станкостроение в Польше, несмотря на свои небольшие размеры, является одной из наиболее жизнеспособных отраслей машиностроения. Факт этот объясняется с одной стороны существованием в Польше еще до мировой войны станкостроительных заводов, обслуживающих все крупные предприятия Российского Государства, а с другой стороны весьма большой потребностью в станках в Польше с момента ее независимости, когда пришлось восстанавливать разрушенные во время войны предприятия, из которых обе воюющие стороны вывезли решительно все машины и станки. Возрождающееся польское станкостроение помогло восстанавливающимся и вновь строящимся польским мастерским и заводам пополнять их оборудование и, благодаря этому, само оно имело возможность достигнуть значительного развития. Эта роль польского станкостроения и определила его программу.

Прежде всего пришлось пополнить и модернизировать железнодорожные мастерские, которые во время войны были разрушены, а потом оборудованы самыми первобытными выбракованными станками, поставленными во время германской оккупации. Польские заводы, а прежде всего Товарищество Польских Механиков из Америки, создали целый ряд самых неособенно сложных, как ходовых общего назначения, так и специальных станков для железнодорожного дела. Железные дороги для своих вновь оборудующихся крупных мастерских потребовали современных мощных и производительных станков, но с условием некоторой универсальности и приспособляемости к довольно разнообразному подвижному составу. Такие станки были созданы и в течении ряда лет деликом себя оправдали. Кроме крупных токарных, строгальных и фрезерных станков построено было несколько десятков очень современных, но не сложных колесно-токарных станков, которые оказались в обычной практике значительно производительнее, чем все весьма сложные и требующие умелого ухода полуавтоматические станки известных европейских заводов. Построен также ряд шестных станков для шеек осей полускатов, карусельных станков для поршней и колец. В программу польских заводов вошли также карусельные станки для бандажей и колесных центров, токарные станки для осей, гидравлические прессы, расточные станки для цилиндров, фрезерные для золотниковых зеркал и т. п.

В дальнейшем явилась необходимость оборудования строящихся новых заводов двигателей внутреннего сгорания, автомобильных, паровозостроительных, вагоностроительных и оружейных и это побудило станкостроительные заводы пополнить свою программу рядом весьма современных типов быстроходных токарно-винторезных станков, инструментальных, универсально-фрезерных, горизонтально и вертикально-фрезерных станков и т. п.

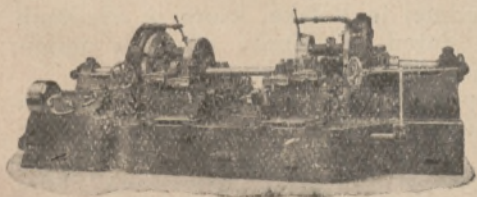
Определившаяся таким образом программа польских станкостроительных заводов имеет, вытекающие из условий их применения, отличительные черты. Поэтому польские станки не являются копией станков других стран. В общем они ближе подходят к американским станкам по своему сравнительно большому весу, разнообразию скоростей, подач и мощности. В этом отношении они часто превосходят хорошие немецкие станки. Ником образом нельзя их сравнивать с экспортными немецкими типами.

Польские станкостроительные заводы встречались с весьма высокими требованиями правительственных заводов как в отношении точности, так и материалов, из которых они изготавлиются.

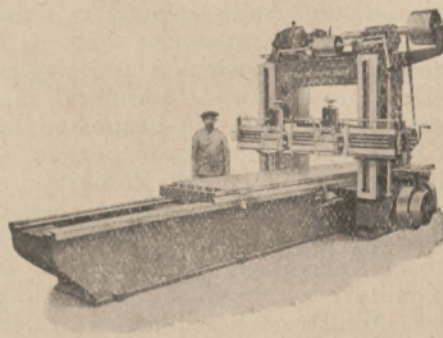
Вообще в Польше обработка металлов и станков вызывают большой интерес в молодых технических кругах и целый ряд молодых инженеров посвящает себя вопросам обработки и ее организации. Ввиду этого станкостроительные заводы принуждены стоять на высоком уровне, чтобы отвечать высоким требованиям начальников польских металлообрабатывающих мастерских. Можно сказать, что контроль точности изготовления и применяемых материалов в некоторых станкостроительных заводах доведена до высокого совершенства.

Этому в большой степени способствовали также изготовленные за последние годы в Польше заказы на станки для С. С. С. Р. Новые технические условия С. С. С. Р., точно определяющие качество материала, точность обработки, сборки и методы испытания станков на холостом ходу, в работе и на точность, привились в польских заводах выполняющих заказы для С. С. С. Р. и теперь применяются не только для этих заказов, но и для всего вообще производства станков.

Можно с уверенностью сказать, что программа польского станкостроения может покрыть собой часть потребления С. С. С. Р. на станки общего назначения. Из специальных станков можно считать подходящими для потребления Союза — железнодорожные станки. Ввиду дальнейшего расширения программы польского станкостроения, можно предполагать, что спецификация станков, приобретаемых в Польше может значительно увеличиться.

Колесно-токарные станки. Тип ТС

Продольно-строгальный станок.

Z życia gospodarczego Polski i Z.S.R.R.

Zawarta w dn. 19-ym lutego r. b. w Moskwie umowa między warszawskim T-wem „Polros” a sowieckim Komisarjatem Ludowym dla Handlu Zagranicznego („Narkomwniesztorg”) przedłuża termin działalności S-ki Akcyjnej „Sowpoltorg” w Moskwie i jego Oddziału w Warszawie o dalsze 2 lata. Umowa podpisana została ze strony sowieckiej przez p. Tamarina, członka Kolegium „Narkomwniesztorgu” i p. Firsowa, prezesa S-ki Akcyjnej „Sowpoltorg” w Moskwie, ze strony polskiej zaś przez pełnomocników „Polrosu”, pp. prof. Kasperowicza i Stan. Meyera.

W bankiecie, wydanym dnia następnego przez Wszechzwiązkową Izbę Handlową w Moskwie z okazji pobytu gości polskich, uczestniczyli oprócz wymienionych wyżej p. prof. Kasperowicza i p. St. Meyera delegaci przemysłu i rolnictwa polskiego z p. senatorem Jerzym Iwanowskim na czele, którzy przybyli do Moskwy, celem bezpośredniego omówienia zamierzonych transakcyj handlowych z instytucjami centralnymi importu i eksportu Z.S.R.R. Przemysł hutniczy, maszynowy i włókienniczy reprezentowali dyrektorowie i inżynierowie, pp. Edward Brygiewicz, Krasuski, Landsberg, Leśniewski, Myciński, Pluszczewski i Rytzel, organizacje rolnicze zaś — pp. Bułhak, Głębiński, Kazon i Taurogiński. Udział w bankiecie wziął również poseł pełnomocny Rzpltej Polskiej w Moskwie, p. Łukasiewicz oraz ze strony sowieckiej — członkowie Kolegium „Narkomwniesztorgu” i Komisarjatu Ludowego Spraw Zagranicznych, nadto zaś liczni czołowi przedstawiciele sowieckich instytucji gospodarczych oraz prasy polskiej i sowieckiej.

W przemówieniu powitalnem prezes Wszechzwiązkowej Izby Handlowej, p. S. Bron, podkreślił zadowolenie, z jakim instytucje handlowe sowieckie przyjęły wiadomość o uwieńczeniu pertraktacji w sprawie „Sowpoltorgu” przez umowę, przedłużającą działalność jego do 1935 roku. Wskazując na nawiązane już z Polską transakcje i zamówienia dla przemysłu polskiego, dokonane dzięki pobytowi delegacji w Moskwie, wyraził p. Bron przeświadczenie, że dalsza realizacja zawartej umowy przyczyni się do pogłębienia przyjaznych stosunków między sferami gospodarczymi Polski i Z. S. R. R.

Przewodniczący delegacji polskiej, p. senator Iwanowski, dziękując w jej imieniu za przyjęcie podkreślił znaczenie 7-letniej działalności „Sowpoltorgu” dla dalszego zbliżenia gospodarczego między obu krajami i zaznaczył, że Z. S. R. R. jest dziś jednym z poważniejszych producentów światowych towarów przemysłowych, lecz przede wszystkim — szeregu ważniejszych surowców, których nabywcą jest między in. i Polska. Z drugiej strony zaś Polska jest właśnie w możności zaopatrywać Związek Radziecki w niezbędne mu wytwory swego wysoce ukwalifikowanego przemysłu. Intensywniejsze wykorzystanie tych uzupełniających się wzajem korzystnych możliwości uwarunkowane jest jednak przez dokładniejsze zapoznanie się obustronne z istniejącymi w obu państwach stosunkami. Nadmienając, iż Polska coraz pilniej obserwuje rozwój gospodarstwa narodowego Z. S. R. R., mówca wyraził życzenie, aby sfery gospodarcze sowieckie wydelegowały do Polski swych przedstawicieli. „Delegaci Panów — zakończył zaproszenie powyższe p. senator Iwanowski — zapoznają się bezpośrednio ze stosunkami wytwórczości polskiej i będą mieli sposobność poznać dokładniej tę Polskę, która w obrotach handlowych Z. S. R. R. partycypuje dotąd w stopniu znacznie mniejszym, niżby należało ze stanowiska jej sił produkcyjnych”.

Jak się dowiadujemy, dla realizacji powyższego zaproszenia i podjęcia gości sowieckich w Warszawie wyłoniony będzie w najbliższym czasie Komitet z ramienia warszawskiej Izby Przemysłowo - Handlowej z p. Ministrem Klarnerem na czele, tudzież „Polrosu”, „Lewiatana”, Izby Handlowej Polski i Z.S.R.R. oraz organizacji rolniczych.

Przyjazd delegacji sowieckiej przewidywany jest na koniec bieżącego miesiąca.

Zamierzenia powyższe naszych sfer gospodarczych posiadać będą doniosłe znaczenie dla ożywienia i rozwoju obopólnych stosunków handlowych.

S. W.

Подписанное 19 февраля с. г. в Москве соглашение между варшавским Т-вом «Польрос» и Наркомвнешторгом продолжает срок действия Акц. О-ва «Совпольшторг» в Москве и его Представительства в Варшаве на следующие два года. С советской стороны соглашение подписали: член коллегии Наркомвнешторга г. Тамарин и председатель Акц. О-ва «Совпольшторг» — г. Фирсов, с польской же стороны — уполномоченные «Польроса», гг. проф. Касперович и Стан. Мейер.

На приеме, устроенном на следующий день Всесоюзной Торговой Палатой в Москве в честь польских гостей, присутствовали кроме вышеупомянутых гг. проф. Касперовича и Мейера, представители польской промышленности и сельского хозяйства с г. сенатором Г. И. Ивановским во главе, приехавшие в Москву для ведения непосредственных переговоров о намеченных торговых сделках с импортными и экспортными объединениями С. С. С. Р. От металлургической, машиностроительной и текстильной промышленности присутствовали директора и инженеры гг. Эдуард Бригевич, Красуский, Мыцинский, Плуцевский, Лесневский, Ландсберг, и Рытель, от сель-хоз. же организаций — гг. Булгак, Глембницкий, Казонь и Таурогинский.

На приеме присутствовали также польский посланник в Москве г. Лукасевич — с советской же стороны — члены Коллегии Наркомвнешторга, Наркоминдела, представители советских хозяйственных организаций и представители советской и польской печати.

В своей приветственной речи председатель Всесоюзной Торговой Палаты г. С. Г. Брон отметил удовлетворение, с которым круги советской торговой общественности встретили положительное завершение переговоров о «Совпольшторге» и подписание соглашения о продлении срока его действия до 1935 года. Указывая что благодаря пребыванию в Москве польской делегации заключен ряд сделок и заказов в польской промышленности, г. Брон высказал уверенность, что дальнейшая реализация договора будет содействовать укреплению дружественных деловых отношений, установившихся между хозяйственными кругами Польши и С. С. С. Р. Председатель польской делегации, г. сенатор Ивановский, поблагодарив за прием, отметил значение 7-летней деятельности «Совпольшторга» для развития экономических отношений между обеими странами и указал, что СССР является крупнейшим в мире производителем не только промышленных товаров, но и важнейших видов сырья, покупателем которого в частности является и Польша. С другой стороны, именно Польша обладает возможностью поставлять в Советский Союз необходимые для него продукты своей высоко-квалифицированной промышленности. Необходимым условием более интенсивного использования этих взаимно дополняющихся возможностей является, однако, более полное взаимное ознакомление с существующими в обоих государствах отношениями. Отметив, что Польша внимательно следит за развитием народного хозяйства СССР, оратор высказал пожелание, чтобы советские хозяйственные круги прислали в Польшу свою делегацию, которая непосредственно ознакомится с польским производством. «Ваши делегаты — закончил свое приглашение г. сенатор Ивановский — будут приняты у нас, в Польше, самым дружеским образом и смогут ближе ознакомиться с той Польшей, которая в торговых оборотах С. С. С. Р. участвует в значительно меньшей степени чем полагалось бы ей в соответствии с ее производительными силами».

Как нам сообщают, для осуществления вышеупомянутого приглашения и для приема советской делегации в Варшаве, организован уже Комитет в составе представителей Варшавской Торговой Палаты с г. Министром Кляриером во главе, «Польроса», Центрального Союза Польской Промышленности («Левнатан»), Польско - Советской Торговой Палаты и руководящих сель. - хоз. организаций. Программой приема намечается ряд экскурсий в важнейшие промышленные центры Польши. Экскурсии эти будут организованы одновременно для отдельных групп советской делегации, интересующихся соответственными отраслями польского производства. Кроме этих экскурсий намечается совместная поездка в Гдыню.

Приезд советских делегатов предвидится в конце текущего месяца. Вышеизложенные проекты польских хозяйственных кругов, будут иметь крупное значение для взаимного экономического сближения и для развития торговых отношений.

Skrawki bawełniane sowieckie

W nomenklaturze artykułów, objętych planem eksportowo - importowym Unji Sowieckiej w latach 1926 — 1931, figurowała pozycja: skrawki bawełniane, czyli t. zw. szmaty. Sprzedaż tych „szmat” przeprowadzało Centralne Zjednoczenie Państwowe „RAZNOEKSPORT” za pośrednictwem zagranicznych Przedstawicielstw Handlowych ZSRR.

Ujawniwszy w r. 1931, iż znaczna ilość „szmat”, eksportowanych do Berlina, Wiednia, Pragi, Paryża i t. d. kierowana zostaje przez tamtejszych odbiorców na... rynek polski, postanowił „RAZNOEKSPORT” dotrzeć bezpośrednio do rynku naszego przez Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR w Warszawie, z wyłączeniem zachodnio-europejskich pośredników. Pozbawieni lukratywnego zarobku pośrednicy dotychczasowi wszczęli gwałtowną kampanię zniżkową, zalewając rynek polski posiadanymi zapasami „szmat”, wyprzedawanymi niejednokrotnie poniżej ceny kosztu własnego, byleby Przedstawicielstwu Handlowemu ZSRR w Warszawie udaremnić możliwość sprzedaży bezpośredniej.

Kres temu stanowi rzeczy położył fakt przejęcia sprzedaży „szmat” przez „SOWPOLTORG” w Warszawie, z dniem 1-ym lipca 1931 r. Dzięki sprężystej organizacji i dokładnej znajomości stosunków polskich, „SOWPOLTORG” uporał się niebawem z konkurencją zagraniczną i utrwalił bezpośrednie dostawy handlowe dla zainteresowanych przemysłowców polskich. Po zupełnem opanowaniu rynku, zawarł „SOWPOLTORG” warszawski z firmą „B-cia Sz. i N. Pinczewscy” w Łodzi co do wyłącznej sprzedaży „szmat” na obszarze celnym Rzplitej Polskiej w okresie 1932—1933 za pośrednictwem tej firmy.

Przyjęty w potocznej mowie termin „szmaty” mógłby kogokolwiek zdezorientować, być może. Toteż wyjaśnić należy przedewszystkiem, iż nie są to bynajmniej pocięte resztki zużytych artykułów bawełnianych, jak mniemać mógłby ktoś z mimowolną złośliwością, lecz najzupełniej nowe ściniki bawełniane, stanowiące odpadki masowej produkcji artykułów bawełnianych, dokładnie i skrupulatnie posortowane według gatunków i kolorów. Tak standaryzowanych odpadków jest w stanie dostarczać jedynie Unja Sowiecka, która skrawki te otrzymuje w swych nowopowstałych, scentralizowanych, wielkich szwalniach, produkujących mechanicznie i masowo białiznę i t. p. Sortowanie skrawków na eksport odbywa się tam w specjalnie wybudowanych sortowniach, „bazach”, pod kierownictwem wykwalifikowanych „speców”, wydelegowanych w charakterze „brakierów” urzędowych.

Skrawki bawełniane, od lat sprowadzane do Polski z zagranicy, stanowią artykuł zastępczy (namiastkę) odpadków bawełny, jako głównej domieszki przy fabrykacji przędzy wiganjowej. W roku 1931 Łódź przerabiała znaczne ilości skrawków do produkcji przędzy wiganjowej, przeznaczzonej na konfekcję eksportową. W miarę kurczenia się tej gałęzi eksportu polskiego, zmniejsza się i zapotrzebowanie skrawków. Wpływa na to również i spadek cen bawełny, której namiastkę skrawki stanowią. Wpływa wreszcie i kryzys światowy, na fali którego konkurencja zachodnio-europejska wznawia dziś usiłowania wyparcia z Polski importu skrawków pochodzenia sowieckiego, obniżając poważnie ceny, niejednokrotnie sprzedając poniżej kosztów własnych po cenach dumpingowych, opartych na ułatwieniach i premjach eksportowych, zapewnianych przez rządy odnośnych państw.

Zbyt skrawków bawełnianych sowieckich zmniejsza się i z tego jeszcze względu, iż wiele krajów. stosując ograniczenia wwozowe, uzależnia przywóz gotowej konfekcji wiganjowej wyrobu łódzkiego od wywozu kompensacyjnego swych surowców, nadających się do produkcji wiganjowej, wzgl. do wyrobu konfekcji.

Momenty powyższe spowodować mogą — zdaniem naszym — znaczne zmniejszenie zapotrzebowania i zbytu sowieckich skrawków bawełnianych w roku bieżącym. Przeciwdziałać temu mogłaby natomiast skutecznie częściowa kompensacyjna wymiana z Unja Sowiecka, której wzamian za skrawki dostarczać mogłaby Łódź gotowej konfekcji wiganjowej lub białizny barchanowej.

Kompensacja taka przyczyniłaby się niewątpliwie do ożywienia przemysłu łódzkiego i zwiększenia zatrudnienia naszych fabryk i robotników, ułatwiając z drugiej strony Związkowi SRR zaopatrywanie się w konfekcję polską, przodującą na rynkach światowych pod względem jakościowym i kalkulacyjno - cennikowym, przyczem poważną zachętą dla ZSRR byłaby w tym wypadku możliwość utrzymania i rozwoju eksportu skrawków bawełnianych do Polski.

Отправка посылок в С. С. С. Р. „Консумом“ при фабрике „Видзевская Мануфактура“ в Лодзи

Торговое Представительство С. С. С. Р. в Польше поступило правильно, предоставляя Консуму при «Видзевской Мануфактуре» в Лодзи, ул. Рокицинска 54, концессию на отправку в С. С. С. Р. посылок с одеждой, продовольствием и другими товарами.

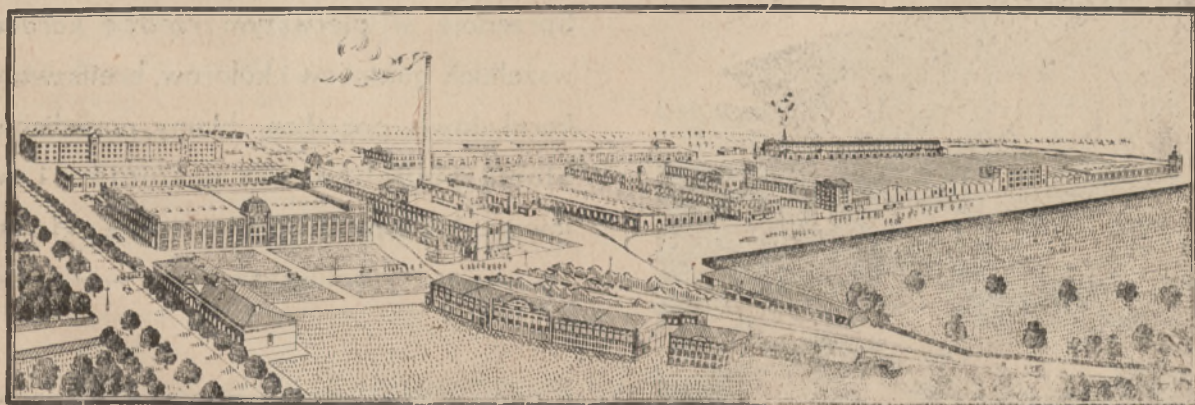
В самом деле: ведь „Консум“ — единственный в Польше торговый дом универсального характера, имеющий свою базу в создавшей его фирме „Видзевская Мануфактура“, насчитывающей в нормальное время около 10.000 рабочих, которая снабжает „Консум“ своими изделиями по строго фабричным ценам.

Промышленное предприятие „Видзевская Мануфактура“ — это огромный комбинат, в состав которого входят различные фабрики, занимающие территорию около 1.000.000 квадратных метров. Здесь находятся, между прочим, прядильни в 260.000 веретен, прядильня отбросов, ткацкая фабрика в 3.280 станков, фабрика готовых галантерейных товаров, машиностроительный и металлический завод, железолитейный завод, лесопильные заводы, фабрика деревянных изделий, фабрика катушек, собственная электростанция, газовый завод и ряд других заводов и мастерских.

„Видзевская Мануфактура“ производит в год около 12.000.000 килограммов хлопчатобумажной пряжи всех номеров, от самых низких до 140, около 50.000.000 метров хлопчатобумажных тканей, — белых, пестротканых и печатанных, превосходного качества, белье, профодежду, спортивные костюмы, рабочую одежду и проч. Кроме того фабрика производит всякого рода машины, как напр. токарные и другие станки, полное текстильное оборудование, металлические и деревянные изделия. Большинство видзевских изделий получает „Консум“ по фабричным ценам, другие же, непроеизводимые Видзевом товары, „Консум“ покупает по оптовым ценам непосредственно у производителей.

Предоставляя клиентам возможность снабжать соотечественников, проживающих в С. С. С. Р., лучшими товарами по самым низким ценам и рекламируя, таким образом польские изделия в С. С. С. Р., „Консум“ содействует, бесспорно, хозяйственному сближению обеих соседних стран.

„Консум“ гарантирует быструю доставку посылок во все местности Советского Союза, без дополнительной платы от лиц, получающих эти посылки.

Заводы Видзевской Мануфактуры.

Przedstawicielstwo Handlowe Związku

WARSZAWA, KOSZYKOWA 4,

„INTORGKINO“

Na 5 najlepszych filmów, premjowanych w roku 1930 w New-Yorku, 3 były produkcji Z. S. R. R.

8.000 kinoteatrów publicznych w Z.S.R.R., tysiące kin klubowych i wędrownych, 1 miliard widzów — oto cyfry,

świadczące o potężnym rozwoju
filmu w Z. S. R. R.

Na sezon 1933 r. zrealizowano szereg filmów dźwiękowych, z których zgłoszono w Polsce do wystawienia następujące: „Kain i Artem“, „Martwy Dom“ (Dostojewskiego), „Sława Świata“, „Walka o życie“, „Zwycięzcy nocy“ — film realistyczny o wyprawie łamacza lodów „Małygina“ na pomoc ekspedycji Nobilego i cały szereg filmów kulturalno-oświatowych.

Dotychczasowe sukcesy film sowiecki zawdzięcza wybitnej reżyserji i technice oraz porównawczej grze aktorów, jak i głęboko obmyślanym i artystycznie uzasadnionym scenariuszom. „INTORGKINO“ produkuje na eksport wszelkie aparaty i materiały techniczno-filmowe.

„MIEŻDUNARODNAJA KNIGA“

M O S K W A

Kuznieckij Most 18

Obfity wybór dzieł naukowych

z dziedziny technologii, medycyny, gospod. rolnego, wojskowości, historii, ekonomji, społeczno-politycznej, pedagogiki. Podręczniki i samouczki.

Beletrystyka

i bogaty dział muzyczny.

Pomoce naukowe i szkolne

Centralnego Instytutu Naukowo-Badawczego, atlasy, kolekcje, mikropreparaty, modele, diapozytywy, filmy.

Zapytania i zamówienia przyjmuje

Przedstawicielstwo Handlowe
Z.S.R.R.

Warszawa, ul. Koszykowa Nr. 4

„SOJUZPUSZNINA“

ODDZIAŁ FUTRZANY

w Przedstawicielstwie Handlowym Z. S. R. R. w Polsce

WARSZAWA, KOSZYKOWA 4

Sprzedaje w pierwszym rzędzie karakuły wszelkich gatunków i kolorów, breitszwancy karakułowe, popielice, błamy popielicowe, błamy popielicowe z grzbietów i inne towary futrzane z bogatej nomenklatury

„Sojuzpuszniny“.

POSIADA WŁASNE SKŁADY

„RYBOKONSERWOEKSPORT”

— Ryby eksportowane z Z. S. R. R. są pod każdym względem bezkonkurencyjne. —

Ładowanie ryb w Astrachaniu.

Dzięki świetnym warunkom naturalnym ogromu wód Z. S. R. R., ryby tych wód przewyższają pod względem smaku i wartości odżywczych wszystkie znane gatunki ryb Europy i Ameryki.

Ryby. Sandacze, Leszcze, Semga, Bieługa, Jesiotry, Pstrągi, Szczupaki i t. p.

Kawlory. Jesiotrowy, Beluga, Sewrjuga, kawior prasowany i Keta kawior.

Konserwy rybne marki „Socra”
Kamczatka-łosoś, Kamczatka-Krab-Meat, Pilszard, Sardynki oliwne, konserwy jesiotrowe, Makrele (Skumbria), Pink-Salmon, Chum-Salmon, Red-Salmon i t. d.

Przetwory rybne

Mączka rybna, Klej rybny jesiotrowy i Bieługa. Odpadki rybne i pat. Mąka rybna dla celów nawozowych.

W. O. „TABAKEKSPORT”

MOSKWA, STARO-PIMENOWSKI PEREULOK Nr. 16

Telefony: 5-19-10 i 5-18-72.

E K S P O R T U J E:

1. **TYTON SUROWY** pierwszorzędnej jakości, do wyrobu papierosów, tytoniu fajkowego i cygar.

2. **PAPIEROSY Z USTNIKAMI I BEZ USTNIKÓW**, we wszystkich gatunkach, o najwyższej jakości.

3. **NIKOTYNĘ TYTONIOWĄ** w 3-ch gatunkach: podstawowa 95 — 98% i 50% oraz sulfat 40%. Ma ona zastosowanie w medycynie i daje świetne wyniki jako środek przeciw szkodnikom w rolnictwie, w ogrodach owocowych i warzywnych oraz jako bardzo rozpowszechniony i radykalny środek przeciwko robactwu u zwierząt.

Opakowanie: specjalne beczki żelazne po 300 — 400 kg., lub mniejsze.

4. Maszyny tytoniowe do wyrobu tutek i papierosów. Ceny przystępne.

Informacji udziela Przedstawicielstwo Handlowe
ZSRR w Polsce, Warszawa, ul. Koszykowa 4.

Składy towarowe „Warrant” Sp. Akc. w Łodzi

ul. Piotrkowska 56

Firma, założona w roku 1899, jest jedną z najstarszych i najpoważniejszych placówek ekspedycyjnych w Łodzi i jedyną na terenie m. Łodzi, posiadającą obok składów zwykłych, składy tranzytowe i wolnocłowe przy stacji Łódź - Fabryczna, w których dokonywana jest odprawa celna.

Składy murowane, o pojemności 800 wagonów, zaopatrzone w nowoczesne urządzenia techniczne, położone są w śródmieściu i połączone własną bocznica kolejową ze stacją Łódź - Fabr. Wyładunek i załadunek towarów uskuteczniany jest wprost z wagonów do składów.

Centralne położenie magazynów wolnocłowych stanowi wielkie udogodnienie dla klientów, a ponadto przysparza znaczne oszczędności przy przywozie towarów do kraju, gdyż odpada zwózka z Urzędu Celnego przy stacji Łódź - Kaliska (położonej na peryferiach miasta) oraz cały szereg innych trudności technicznych, jak również uzyskuje się pewną oszczędność na czasie przewozu. Przez kierowanie transportów pod adresem Sp. Akc. „Warrant”, zaoszczędzone zostają również należności, pobierane przez urzędową agencję celną, gdyż wszelkie czynności agencji uskutecznia bezpośrednio Towarzystwo, jako koncesjonariusz, we własnym zakresie, pozatem unika się kosztów składowego w magazynach kolejowo - celnych.

Na mocy posiadanej koncesji Towarzystwo ma prawo magazynowania w składach wolnocłowych przesyłek do lat trzech i towary te, wraz z nieprzyjęciami przez odbiorcę, mogą być wywiezione z powrotem zagranicę bez opłaty cła. Towary, zmagazynowane w składach wolnocłowych, mogą być również clone częściowo, co jest niemożliwe przy cleniu w Urzędzie Celnym.

Wzmoczonej działalności i nawiązywania coraz szerszych kontaktów z rynkami zagranicznymi nie zahamował nawet obecny kryzys gospodarczy, gdyż, jak wynika ze sprawozdania z działalności przedsiębiorstwa za rok 1932, Towarzystwu udało się skupić u siebie znaczne transporty, przeznaczone dla Łodzi przemysłowej i importowane z Rosji Sowieckiej, nadto scentralizowało ono olbrzymie ładunki bawełny amerykańskiej i egipskiej na składzie konsygnacyjnym.

Redaktor i Wydawca:
MIECZYSLAW CZERWINSKI

Dyrektor Wydawnictwa:
SZYMON WODZIŃSKI

„POLSKA i ZSRR”

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY STOSUNKOM HANDLOWYM OBU KRAJÓW

Dotychczas ukazały się następujące prace:

J. K. ABEL, Przedstawiciel Handlowy ZSRR w Polsce:

Handel radziecko - polski.

J. BRYGIEWICZ, Konsul, Wiceprezes Izby Handlowej Polski i ZSRR:

Stosunki handlowe Polski i ZSRR.

B. GRODZIECKI, b. Minister, Gen. Dyr. Syndykatu Polskich Hut Żel.:

Polskie Hutnictwo Żelazne w stosunkach gospodarczych z ZSRR.

M. BRONSKI, Członek Komis. Handlu Zagranicznego:

Pięć lat zagranicznego handlu Sowietów.

Inż. Prof. ST. J. OKOLSKI, Prezes Związku Przem. Metal. Przetwórcz.:

Możliwości eksportu dla przemysłu metalowego do ZSRR.

S. ROSZCZIN, Dyr. Tow. „Sowpoltorg”:

„Sowpoltorg” na rynku polskim.

Inż. S. JABŁOŃSKI, Dyr. Izby Handlowej Polski i ZSRR.:

Stosunki handlowe między Polską i ZSRR.

A. WICHREW:

Operacje importowe ZSRR w Polsce w 1932 roku.

DUBIAŃSKI, Przewodniczący Zjednoczenia „Stankoimport”:

ZSRR jako rynek zbytu obrabiarek.

Inż. J. PIOTROWSKI:

Wywóz obrabiarek polskich do ZSRR.

Inż. Z. OKONIEWSKI, Prezes Polskiego Związku Elektrotechnicznego.

Możliwości eksportu artykułów elektrotechnicznych do ZSRR.

BIELENKI, zast. Przewodn. Syndykatu „Sojuzpusznina”:

Rozwój gospodarki futrzanej w ZSRR.

BŁUMBERG, zast. Przedstaw. Handlowego ZSRR w Polsce:

Produkcja filmowa w ZSRR.

KNAGIS, zast. Dyr. Tow. Sowpoltorg:

Perspektywy działalności „Sowpoltorgu” w 1933 roku.

LITWINOWICZ, Dyr. Syndykatu Eksp. Trzody:

Eksport trzody do ZSRR.

J. IWASIEWICZ, Dyr. Związku Cukrowni:

Eksport cukru do ZSRR.

NALIWAJKO, Pełnomocnik „Tabakeksportu”:

Produkcja i eksport tytoniu w ZSRR.

ST. PAWŁOWSKI:

Przemysł włókienniczy łódzki a ZSRR.

„SOWPOLTORG W WARSZAWIE”

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO

TOW. AKC.

„SOWPOLTORG W MOSKWIE“

SP. Z OGR. ODP.

Warszawa, ul. Wierzbowa Nr. 11

Telefony: Zarząd 417-22, Wydz. Zakupów: 412-76, Wydz. sprzedaży: 265-90, 264-90, 241-15, 751-32. Ogólny: 703-84. Buchalterja: 257-97

**Konto P.K.O. Nr. 15428 Konto czekowe w Banku
Gospodarstwa Krajowego w Warszawie Nr. 1359**

Adres Telegraficzny „Sowpoltorg”

SIEDZIBA CENTRALI:
Moskwa, Bolszaja Dmitrowka 23—8

ODDZIAŁY:
Warszawa, Leningrad, Charków

**Towarzystwo powstało w 1925 roku w celu
wymiany towarów między Polską a Z. S. R. R.**

IMPORT:

MINERAŁY: szpat polny, kwarc, kreda, gips, alabaster, talk, chlorek magnezu, magnezyty, baryt, grafit, piryty, kaoliny, apatytowe koncentraty fosforowe i t. p.

CHEMIKALJA: soda, siarczan sodu, dwuchromian sodu i potasu, stearyna, kalafonja i inne.

CHEMIKALJA FARMACEUTYCZNE I ZIOŁA.

SKÓRY SUROWE I WYPRAWIONE.

NASIONA OLEISTE.

GRZYBY SUSZONE I OWOCE ŚWIEŻE.

RÓŻNE: szmaty, nici, opony samochodowe, maszyny do szycia, nożyki do golenia i t. p.

EXPORT:

Parowozy, wagony, osie wagonowe, żelazo, stal, obrabiarki, drut, sprzęt elektrotechniczny cynk elektrolityczny, manufaktura, skóry i towary rolnicze.